

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/169/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124364931
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:6124364931.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava-Ružinov, IČO: 35 724 803 právne zastúpený: Advokátska kancelária Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava-Ružinov, IČO: 53 255 739 proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C. právne zastúpený: Advokátska kancelária LEGALINK s.r.o., so sídlom Mlynské nivy 53, 821 09 Bratislava, IČO: 50 990 365 o zaplatenie 7995,79 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100% a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

odôvodnenie:

1. Žalobou došlou súdu dňa 18.11.2024 sa žalobca domáhal na žalovanej zaplatenia sumy istiny – 7995,79 €, úrokov – 5781,69 €, úrokov z omeškania – 51,92 € a úrokov z omeškania – 9,50% ročne zo sumy 7971,79 € od 12.11.2023 do zaplatenia.

1.1. Žalobca vychádzal z toho skutkového základu, že medzi jeho právnym predchodcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola dňa 11.08.2022 uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 8000 €. Keďže žalovaná svoj záväzok splácať úver neplnila riadne a včas, žalobca dňa 11.11.2023 úver predčasne zosplatnil.

2. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila tak, že podľa jej názoru zo strany právneho predchodcu žalobcu išlo o neplatné predčasné zosplatenie úveru a o nedostatok odbornej starostlivosti pri predzmluvnom skúmaní jej bonity.

3. Výzvou zo dňa 04.12.2024 požiadal súd žalobcu, aby v lehote 15 dní okrem iného
R zaslal súdu všetky doklady a výstupy z registrov, ktorými sa overovala bonita žalovaného.

4. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie obsahom listín tvoriacich súdny spis a zistil nasledujúce:
4.1. Dňa 11.08.2022 bola medzi VÚB, a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Podľa tejto zmluvy bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 8000 € s nasledujúcimi parametrami:

- výška splátky 144,79 €,
- splatnosť prvej splátky 15.09.2022,
- splatnosť ďalších splátok 15. dňa v mesiaci,
- konečná splatnosť do 15.08.2030.

4.2. Žalobca uvádzal, že jeho právny predchodca úver predčasne zosplatnil nasledujúcim spôsobom – dňa 10.10.2023 adresoval žalovanej „Výzvu“ o omeškaní so sumou 1761,48 € s tým, že v prípade jej nezaplatenia do 15 dní pristúpi k predčasnému zosplatneniu úveru. Listom zo dňa 12.11.2023 právny predchodca žalobcu adresoval žalovanej „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“, ktorým úver predčasne zosplatnil.

4.3. Žalobca tvrdil, že predčasné zosplatnenie bolo vykonané v súlade so zákonom, žalovaná tvrdila opak.

5. Podľa § 53 ods.9 OZ – Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže obchodník uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 OZ - Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa R – 34/2025: Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

5.1. Vychádzajúc z citovaného „zbierkového“ rozhodnutia NS SR je zrejmé, že predčasné zosplatnenie úveru neprebehlo v súlade so zákonom a je preto neplatné, keďže ani upozorňujúca výzva a ani zosplatňujúca výzva neobsahovali konkretizáciu splátky, pre ktoré sa proces zosplatnenia uskutočnil.

K nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru pre porušenie odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity 6. Podľa § 1 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy - Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm.d) zákona č. 129/2010 Z.z. - zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 7 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z. - Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods.16 zákona č. 129/2010 Z.z. - Veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods.17 zákona č. 129/2010 Z.z. - Vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 7 ods.20 zákona č. 129/2010 Z.z. - Na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

a) čistý príjem spotrebiteľa,

b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,

- c) výška splátky spotřebitelského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

Podľa § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. - Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotřebitelského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotřebitelský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

7. Bezúročnosť úveru a neplatnosť predčasného zosplatenia úveru. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.).

Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru.

Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobo ochorie a pod.

Z uvedeného je zjavné, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať.

Z textu zákona o spotřebitelskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver.

Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii.

Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

Schopnosť spotrebiteľa splácať spotřebitelský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrované deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Podľa NSS ČR sp. zn. 1 As XX/XXXX - A. kasačného soudu je třeba uvedené závěry krajského soudu chápat ve vzájemné souvislosti tak, že součástí odborné péče při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele je také posouzení rozhodujících listin a vynaložení patřičného úsilí, podloženého odborností a profesionalitou, aby byly zjištěny všechny potřebné skutečnosti v nezbytném rozsahu. Proto je nutno dovodit také požadavek na doložení tvrzení dlužníka o jeho majetkových poměrech. Samotné ničím nedoložené prohlášení spotřebitele nemůže vést k řádnému prověření jeho schopnosti splácat úvěr, neboť se dle slov krajského soudu jedná o situace, kdy by osoba jednající s odbornou péčí měla a mohla mít pochybnosti o pravdivosti tvrzených skutečností. Smyslem zakotvení povinnosti poskytovatelů spotřebitelských úvěrů posuzovat úvěruschopnost spotřebitele (§ 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru) je především ochrana spotřebitelů před rizikovými úvěry a dále řešení problému rostoucího zadluženosti domácností (viz důvodová zpráva k zákonu o spotřebitelském úvěru). Povinnost věřitele posoudit před uzavřením smlouvy bonitu spotřebitele představuje pro spotřebitele i určitou záruku, že

věřitel bude při poskytování úvěru postupovat tak, aby jej do určité míry chránil před neschopností splácet. Primárním chráněným zájmem je zde ochrana spotřebitele před neodpovědným poskytnutím úvěru, které by vedlo k jeho insolvenčnímu se všemi negativními následky, a to jak ekonomickými v podobě ztráty majetku, tak společenskými v podobě společenské stigmatizace (viz Wachtlová, L., Slanina, J.: Zákon o spotřebitelském úvěru. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 99).

7.1. Podľa NS ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018 - Povinnosť posouzení úvěruschopnosti spotřebitele chrání nejen spotřebitele samotného před negativními důsledky neschopnosti úvěr splácet, ale zprostředkovaně také společnost jako celek, neboť předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. V neposlední řadě chrání i pozici věřitelů samých, neboť odborné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele při žádosti o další úvěr snižuje riziko věřitelů, kteří témuž spotřebiteli poskytli úvěry či jiné služby již dříve. Proto zákon, konkrétně zákon o spotřebitelském úvěru (jeho § 9 odst. 1) stanoví, že věřitel je povinen při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele postupovat s odbornou péčí. Lze přisvědčit odvolacímu soudu, že věřitel nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázích dlužníků.

7.2. Podľa rozsudku KS v Prešove sp. zn. 20Co/72/2017 - V súvislosti so zisťovaním bonity spotrebiteľa odvolací súd poukazuje na doplňujúci návrh, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 129/2010 Z.z., v ktorom sa okrem iného uvádza: „Zámer finančného sprostredkovateľa je často presvedčiť nebonitného klienta, ktorý má problémy s kontrolou vlastných finančných tokov a hospodárením, aby pristúpil na úver, u ktorého je v mnohých prípadoch zjavné, že ho spotrebiteľ nebude vedieť splácať. Finančný sprostredkovateľ je motivovaný zanedbať povinnosť skúmania spotrebiteľovej schopnosti splácať úver vidinou peňažnej prémie za sprostredkovanie a subjekt poskytujúci úver si je vedomý, že v prípade neschopnosti splácať majetok môže siahnuť za pomoci štátneho donútenia na majetkové hodnoty dlžníka, napríklad obydlie. Prípadný argument zo strany veriteľa, že exekúcia majetku u nebonitných klientom je prirodzeným následkom nedodržania povinnosti splácať úver neobstojí. Je tak z dôvodu, že v prípade hrubého porušenia povinnosti skúmať spotrebiteľovu schopnosť splácať úver veriteľom z dôvodu vidiny majetkových hodnôt spotrebiteľa vstupuje veriteľ do zmluvného vzťahu v zlej viere (male fide), keďže si je dopredu vedomý toho, že spotrebiteľ pri svojej úrovni bonity s veľkou pravdepodobnosťou nebude môcť splácať úver. Veriteľ si je teda vedomý faktu, že hlavnou časťou zmluvného plnenia, ktorú od spotrebiteľa obdrží nebudú splátky úveru, ale poplatky za omeškanie platieb a uspokojenie z majetkových hodnôt spotrebiteľa v dôsledku spotrebiteľovej platobnej neschopnosti. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať.“

7.3. Podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ zn. C – 679/18: Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

Podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ zn. C – 449/13: Z toho vyplýva, že veriteľ musí po prvé v každom prípade a vzhľadom na osobitné skutočnosti prípadu posúdiť, či sú uvedené informácie primerané a dostatočné na ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa. V tejto súvislosti sa môže dostatočný charakter uvedených informácií líšiť vzhľadom na okolnosti uzatvorenia zmluvy o úvere, osobnú situáciu spotrebiteľa a výšku úveru. Toto ohodnotenie sa môže uskutočniť prostredníctvom dokumentov preukazujúcich finančnú situáciu spotrebiteľa, ale nemožno vylúčiť, že veriteľ zohľadní aj staršie informácie o finančnej situácii záujemcu na úver, ktorými môže disponovať. Obyčajné nepodložené vyhlásenia spotrebiteľa však nemôžu byť samy osebe dostatočné, ak k nim nie sú pripojené dôkazy.

8. Je nesporné, že medzi stranami sporu bola uzavretá spotrebiteľská zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Pred uzavretím tejto zmluvy bol však žalobca – veriteľ povinný s odbornou

starostlivosťou skúmať, či majetková a sociálna situácia žalovanej (dlžníka) „zaručuje“ splácanie poskytnutého úveru z hľadiska jeho bonity.

8.1. Právny predchodca žalobcu skúmal bonitu žalovanej cez „Výpočet primárnej návratnosti/kalkulácia ukazovateľa schopnosti splácať/). Z tohto dokumentu vyplýva výška príjmu 720 €, rodinný stav – vydatá, životné potreby – životné minimum, nevyplácané záväzky – 126,75 €, počet členov domácnosti 2.

8.2. Súdu teda nie je zrejmé ako žalobca na základe minimálneho množstva údajov (dokonca pri nepreukázanom príjme) dospel k záveru, že žalovaná bude riadne splácať úver, keďže nemal informáciu, či sa z jej mzdy nevykonávajú nejaké zrážky a rovnako nemal žiadne informácie o jej skutočných výdavkoch na živobytie, čo je priamo v rozpore s § 7 ods.20 písm.b) zákona č. 129/2010 Z.z. Skúmanie bonity klienta vyžaduje individuálny a aktívny prístup veriteľa pri overovaní jeho bonity a hrubým porušením odbornej starostlivosti je neskúmanie výdavkov klienta a ich pohodlné, formálne nahradenie životným minimom.

Súd teda robí záver, že žalobca pri preverovaní bonity (ako najdôležitejšej predzmluvnej povinnosti) nepostupoval s odbornou starostlivosťou (ako starostlivosťou vyžadujúcou aktivitu veriteľa a nie iba sofistikovane vykonaný postup, výsledkom ktorého je poskytnutie úveru nebonitnej osobe javiacej sa ako osoba, u ktorej možno riadne splácanie úveru predpokladať), čoho výsledkom je, že poskytnutý úver je bez úrokov, bez poplatkov a k jeho platnému predčasnému zosplatneniu nedošlo (preto nie je potrebné zaoberať sa nedoručením jeho vyhlásenia žalovanej). Odborná starostlivosť je vyššia forma starostlivosti ukladaná osobám s určitými profesionálnymi schopnosťami za účelom dosiahnutia dôležitých cieľov. Dodávateľ tak musí v úzkej súčinnosti s klientom urobiť chtiac – nechtiac audit domáceho rozpočtu klienta a jeho pozornosti nesmie ujsť nepreukázanie príjmov a výdavkov zo strany klienta. Žalovanej teda zostalo zachované právo splácania úveru v splátkach, pričom splátka je tvorená iba časťou pôvodnej splátky pripadajúcej podľa amortizačnej tabuľky na istinu. Predčasné zosplatnenie úveru je tak neplatným právnym úkonom bez akýchkoľvek účinkov. Keďže išlo o hrubé porušenie odbornej starostlivosti, uplatnia sa obe zákonom predpokladané sankcie, aplikujúc pravidlo „argumentum a maiori ad minus“ (od väčšieho k menšiemu; od silnejšieho k slabšiemu – poukazuje na to, že napr. z obmedzenia vo väčšom rozsahu sa usudzuje aj na obmedzenie v menšom rozsahu alebo splnenie podmienok na prísnejšiu sankciu obsahuje v sebe aj splnenie podmienok na menej prísnu sankciu).

8.3. Otázku potreby riadneho získania a zhodnotenia získaných údajov zdôrazňuje aj judikatúra:

ÚS SR sp.zn. II. ÚS 530/2024 - Mohlo by sa teda zdať, že postačuje, ak veriteľ preukáže, že nahliadol do príslušných registrov a vyžiadal si od spotrebiteľa a ďalších orgánov príslušné podklady. Je ale zrejmé, že na to, aby bolo možné hovoriť o odbornej starostlivosti, je potrebné preukázať aj odbornosť samu – teda preukázať aj to, že bola platobná schopnosť posúdená správne (boli vyhodnotené všetky údaje a správnym spôsobom bolo na nich prihliadnuté). Zhromaždenie podkladov bez ich správneho a odborného posúdenia by totiž nenaplnilo cieľ, ktorý zavedenie takej povinnosti veriteľa sledovalo – chrániť spotrebiteľa pred nadmernou zadlženosťou a platobnou neschopnosťou.

NS SR sp. zn. 5Cdo/41/2023 - Právny predchodca žalobcu síce bonitu žalovanej skúmal, avšak jeho povinnosťou bolo nielen bonitu skúmať (proces zisťovania informácií o príjmoch a výdavkoch žiadateľa o úver), ale zistené skutočnosti aj vyhodnotiť. Okresný súd svoje rozhodnutie založil na konštatovaní, že právny predchodca žalobcu nemal k dispozícii všetky relevantné údaje o výške príjmu spotrebiteľky a výške jej výdavkov; odvolací súd doplnil, že tvrdenia žalovanej v žiadosti o poskytnutie úveru právny predchodca žalobcu nijakým spôsobom neoveril (príjem tvrdený žalovanou nie je ničím preukázaný), dovolací súd dodáva, že absentuje vyhodnotenie získaných informácií o schopnosti spotrebiteľky splácať úver.

KS v PO sp. zn. 2CoCsp/3/2024 - Podľa odvolacieho súdu nie je možné sa obmedziť len na skúmanie výdavkov týkajúcich sa úhrad záväzkov a opomenúť aj iné výdavky žalobcu, resp. spotrebiteľa, súvisiace s vedením domácnosti a pod. Skúmanie bonity zo strany žalovaného bez overenia výdavkov na živobytie, nie je postačujúce pre splnenie povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Bez toho, aby žalovaný skúmal aj iné spomínané aspekty, napr. celkové mesačné výdavky žalobcu, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalobcu, potrebnej pre posúdenie jeho schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Nemožno teda konštatovať, že zo strany žalovaného sa jednalo o konanie s odbornou starostlivosťou. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa, nie sa tejto zákonnej povinnosti zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho-ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny. Postup dodávateľa na úverovom trhu, ktorý používa paušálny údaj v podobe sumy životného minima, nakoniec neplynie ani z opatrenia NBS z 14.11.2017. S poukazom na ust. § 2 ods. 5 citovaného opatrenia, je potrebné vyvodit' záver, že ani

usmernenie pre dodávateľov pôsobiacich na úverovom trhu neznamená, že výdavky sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima.

9. Podľa § 17 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. - Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a
b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

9.1. Z dôvodu neplatného predčasného zosplatenia úveru, pohľadávka z neho nemohla byť predmetom postúpenia a preto vo veci nie je daná aktívna pasívna legitímácia žalobcu.

10. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

10.1. Žalovaná v konaní plne úspešná má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči neúspešnému žalobcovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.